

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 32— K
Félévre 16— ”
Negyedévre 8— ”
Egy óra 270 ”
Egyes szám ára 10 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELNIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 208. szám.

Csütörtök, szeptember 13.

Az orosz polgárháboru.

Kornilov Szentpétervár felé közeledik.

London, szept. 13. A Reutter-ügynökségnek jelentik Szentpétervárról: **Kornilov első csapattestei már Gacsinába érkeztek.**

Kaladin kozákkapitány azt kívánta a kormánytól, hogy fogadják el Kornilov ultimátumát, különben Kornilov elvágja Szentpétervár és Moszkva között az összeköttetést.

A kormány felhívása Kornilov ellen.

Szentpétervár, szept. 13. A kormány az összes kormánybiztosokhoz intézett körtáviratban tudatja Kornilovnak Szentpétervár ellen való előnyomulását és felszólítja őket a rend fenntartására.

A pétervári csapatokhoz intézett felhívásában a kormány ezt írja: **Kornilov, aki hűséget szinlelt a nemzet iránt, hitszegőnek bizonyult, amennyiben Szentpétervár ellen csapatokat küldött, miáltal frontunkat meggyengítette.**

A hadsereg az ideiglenes kormány ellen.

Milano, szept. 13. A Corriere della Sera jelenti Szentpétervárról:

A délnyugati frontról komoly hírek érkeztek.

A fronton levő katonák szövetségének határozata az ideiglenes kormány fennmaradása ellen tiltakozott.

A Novoje Vremját betiltották.

Szentpétervár, szept. 13. Hivatalos.

A kormány a Novoje Vremje megjelenését betiltotta, mert részletesen közölte Kornilov felhívását.

Letartóztatják az ideiglenes dumabizottságot.

London, szept. 13. A Reutter-ügynökségnek jelentik Szentpétervárról.

A munkástanács elhatározta az ideiglenes dumabizottság letartóztatását.

A központi hatalmak válasza a pápa békejegyzékére.

Bécs, szept. 13. A hírlaptudósítóiroda szerint a központi hatalmak a jövő héten átnyújtják válaszukat a pápa jegyzékére.

A válasz a legelőzékenyebb és legbarátságosabb hangon köszönetet mondva a pápának, kifejezi a központiak elvi készségét a tartós békére, mely az összes államok jogait megóvjá. A válasz részletesen foglalkozik a pápai jegyzék egyes javaslataival.

Oroszországban kitört a polgárháboru.

Miljukov és Alexejev felajánlották közvetítésüket.

Szentpétervár, szept. 13. Hivatalos jelentés.

Miljukov és Alexejev volt főparancsnok meglátogatták Kerenszkijt és felkínálták közvetítésüket a meginduló polgárháboru elkerülésére. Kerenszki azonban kijelentette, hogy lehetetlen olyan személlyel tárgyalnia, aki megsértette a törvényt.

Kerenszki késznek nyilatkozott arra, hogy a hatalmat átadja egy új kormánynak, amely Kornilovval tárgyalásokat kezdetben.

A miniszterek Alexejevet szemelték ki miniszterelnöknek, de Kerenszki nem volt hajlandó a hatalmat Alexejevre átruházni.

Savinkov Szentpétervár főkormányzója.

Szentpétervár, szeptember 13. Hivatalos. Savinkov hadügyminisztert Szentpétervár katonai főkormányzójává kinevezték.

A nyugati front Kornilovhoz csatlakozott,

Basel, szeptember 13. A Daily News írja: Ugy látszik, hogy **a nyugati hadsereg csapatai Kornilov mellett foglaltak állást.**

London, szeptember 13. Reutter jelentés.

A lapok szerint Klembovszki generalísszimusz és a nyugati front vezénylő tábornokai Kornilovhoz csatlakoztak.

50.000 rubel Kerenszki fejére.

Stockholm, szept. 13. A finn határról jelentik **Kornilov 50.000 rubelt tűzött ki Kerenszki fejére.**

Az oroszországi hírek hatása Olaszországban és Angliában.

Lugano, szept. 13. Az oroszországi hírek itt rendkívül lesújtó hatással voltak.

A lapok a nemzetet összes erőinek egyesítésére hívják fel.

Londoni táviratok szerint az oroszországi híreket Angliában is a leg-sajgóbb fájdalommal fogadták. Mindenki meg volt győződve, hogy Kerenszki és Kornilov egyetértve megmenthették volna Oroszországot, egyenletlenségük azonban a teljes összeomlást jelenti és befolyást gyakorol az összes frontokra.

Szentpétervár katonai parancsnoka elhagyta a fővárost.

Páris, szept. 13. A Havas-ügynökségnek jelentik Szentpétervárról:

Vasilovszki tábornok, Szentpétervár katonai parancsnoka, kedden éjjel vezérkarával együtt titokban elhagyta Szentpétervárt.

A garnizon egy része Nochidzába vonult, ahol Kornilov előőrsei állanak.

Azt hiszik, hogy a kivonulás az ideiglenes kormány tudta nélkül történt.

Szentpétervárott felfüggesztették a polgári hatóságokat.

Páris, szept. 13. A Petit Journal jelenti Szentpétervárról hétfői kelettel.

A szentpétervári polgári hatóságokat felfüggesztették.

A harmadik doni kozákok megszállták a városi középületeket.

A kronstadti flotta átnyújtotta követeléseit az ideiglenes kormánynak.

A francia kormányválság

Páris, szept. 13. Poincaré felkérte Painlevét, hogy folytassa a kabinetszervezési kísérleteit. Painlevé gondolkodási időt kért.

Bolgár királyné meghalt.

Szófia, szept. 13. Eleonora királyné tegnap délután 4 óra 20 perckor meghalt.

A Wekerle-kormány bemutatkozása.

— A képviselőház tegnapi ülése. —

Wekerle Sándor miniszterelnök beszédjének első részét tegnapi számunkban közöltük már. Beszédje további folyamán szólott a miniszterelnök a szénellátás nehézségeiről. Erős a meggyőződése, hogy Magyarország széntermése annyira fokozható, hogy egész szénszükségletünket magunk fedezhetjük és a behozatalt egytizedre redukálhatjuk. Ma azonban ezt nem tehetjük, mert belső széntermelésünket ezidőszerint jelentékenyen nem fokozhatjuk.

Attérve a kiegyezés kérdésére, előadja a miniszterelnök, hogy Ausztriával tárgyalásokat folytatunk a kiegyezés kérdésében, tárgyalunk azonkívül Németországgal is, de csak ha rendkívüli viszonyok nem kívánják, a döntést a jövő országgyűlésnek kívánják fentartani.

Megromlott valutánk javítására is gondja lesz a kormánynak.

Mielőtt programbeszédét befejezné, — mondja Wekerle — meg kell emlékeznie azon álmódosításokról, amit osztrák képviselők állami integritásunk elleni kirohanásokban szóban és írásban követnek el. Álmódosításoknak nevezi e kirohanásokat, mert nemcsak legfelsőbb helyen nincs talaja, (Éljenezés.) de alkalma volt meggyőződni, hogy osztrák kormányzati körökben is visszautasításra talál.

Az osztrák büntetőtörvénykönyv nem nyújt védelmet a magyar állam integritása ellen intézett támadásokkal szemben, míg a magyar büntetőtörvény megbünteti az osztrák állam integritása ellen intézett támadásokat. A viszonyosság alapján a közel jövőben megindítjuk a tárgyalásokat az osztrák törvénykönyv e hiányának pótlására.

Külgügyi politikánk — folytatja Wekerle — az ismert és itt a Házban többször kifejtett alapokon teljesen változatlan (Éljenezés) szövetségeseinkhez való hű ragaszkodás, egyetértő eljárás a ránk kényszerített háboru további folyamán is és egyek leszünk a tisztességes és tartós béke megkötésében is. Örömmel csatlakoztunk a nyár folyamán a német birodalmi gyűlésben elhangzott béke-rezolúcióhoz, most pedig hálával és készséggel járulunk hozzá a pápa őszentsége ajánlatához. Ezeket kívánta programbeszédében elmondani. Kéri a Házat, hogy azt tudomásul vegye.

Most öt perc szünet következett, majd szünet után Tisza István gróf szólalt fel és őszintén örül, hogy a külgügyi kérdésekben egyetértett a miniszterelnök kijelentéseivel. Béke akkor lesz, amikor ellenségeinknél megéri erre a helyzet és belátják, hogy minden erőfeszítésük hiábavaló.

Aki békét akar, az most összeszorított foggal verekedjék az utolsó csepp vérig és úgy győzze meg az ellenséget, hogy ezt a nemzetet nem lehet legyőzni.

Jóformán egészen egyetért a miniszterelnöknek a népoktatásra vonatkozó kijelentéseivel. A felekezeti iskolákban, különösen a tanító- és lelkészképző-intézetekben hatékonyabbá kell tenni az állami ellenőrzést. Apponyi módszerével részleteiben talán nem ért egyet, mert azt hiszi, hogy kevesebb összeütközéssel is el lehetett volna érni ugyanezt. Ezekben a kérdésekben azonban most van ideje az intézkedésnek.

Kijelenti, hogy közgazdasági téren teljes odaadással fog ő és pártja közreműködni a miniszterelnökkel, akinek nagy közgazdasági tudását régóta ismeri és tiszteli. De csak az esetben hajlandó támogatni, ha nyíltan vallja azt a gazdasági programot, amelyet az ő személye képvisel. Egyszer már láttuk, hogy hangzatos jelszavakért kénytelen volt Wekerle odabobni a legjobb kiegyezést, amelyet valaha kötöttek, egy nagyon rossz kiegyezésért.

Wekerle kijelentte programbeszédében, hogy a választójog kérdésében teljesen azonosítja magát Eszterházy programjával. E téren tehát Wekerle őt és pártját szintén szembentalálja magával. Visszapillantást vet Tisza gróf az ő elnöklete alatt állott kormány lemondásának körülményeire és kijelenti, hogy ez a lemondás nem a parlamenti ellenzék győzelmének volt következménye, hanem egészen más okok játszottak közre. A munkapártnak mint többségnek az lett volna a kötelessége, hogy annyi időre adjon indemnitást, amennyi a választások lefolytatásához szükséges. A legborzasztóbb lelkiismeretlenségnek tartja azonban a háboru alatt a választást, amit különben a mostani kormány egyik tagja is erkölcsi lehetetlenségnek tart, úgy, hogy hajlandó volt bizonyos kérdésekben éppen a választások elkerülése céljából a kormányt támogatni.

A munkapárt megadja nemcsak az állami szükségleteket, hanem minden erkölcsi és anyagi támogatást arra, hogy a nemzet minden néprétegének minden igénye kielégítést nyerjen. A kormánytól teljes pártatlanságot kér, valamint az eddigi sérelmek orvoslását, mert ha ez meg nem történik, a legmesszebbmenő politikai következményei lennének.

Tisza István után Szentiványi Árpád az egyesült függetlenségi párt megbízásából beszélt és bizalmát fejezte ki a kormánynak.

Pejacsevics gróf a horvátok nevében jelentette ki csatlakozását a kormánynak.

Andrássy Gyula gróf polemizál Tiszával, aki azt állította, hogy bukása nem volt parlamenti győzelem. Ezzel szemben Andrássy állítja, hogy igenis az volt, mert sikerült a királyt meggyőzni, hogy nem Tiszának, hanem nekik volt igazuk. Maga is nehezen ha-

tározta el magát a háboru alatti választásra, de ha másként nem lehet, így kell megoldani a választójogot. Wekerle iránt bizalommal van.

Károlyi Mihály gróf szerint a miniszterelnök beszédében eltalálta a hangot, amelyen a békéről beszélni kell, de meg kell mutatnunk, hogy nemcsak nálunk van ilyen hajlandóság, hanem máshol látjuk, azt onnan is szívesen fogadjuk. Minthogy a miniszterelnök minden részében elfogadta elődje programját, a választójog kérdésében is támogatni fogjuk, annál inkább, mert szükség esetén hajlandó a nemzet döntése alá bocsájtani az ügyet. Tisza feltételes támogatását egy demokratikus kormány nem fogadhatja el. Amíg a kormány hű marad programjához, addig támogatják.

Molnár János a néppárt nevében bizalmát fejezi ki a kormány iránt.

Székelly Ferenc a demokraták nevében üdvözi a kormányt.

Ezután Pop Csicsó, Szabó István és Gieswein Sándor szólaltak fel, mire az ülés 9 órakor véget ért.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szeptember 12.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Keleti harctér:

Az oroszok és románok az Oknától nyugatra fekvő magaslatokat ismét hevesen támadták. Rohamaik többnyire már tűzünkben összeomlottak. Egy ízben ellentámadással vertük őket vissza.

Olasz harctér:

A tegnapi nap folyamán csak a Monte San Gabrielle lejtőjén került hevesebb harcokra a sor, amelyek reánk nézve kedvezően végződtek. Egyébként nem volt különösebb esemény.

Balkán harctér:

Berattól délkeletre csapataink olasz osztagokat a felső Osumán at visszavetettek. Pogradecnél az Ochrida-tó mellett csapataink tuleróban levő ellenség nyomása elől kitérnek.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szeptember 12.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: A flandriai arcvonal több szakaszán, Artoisban és St. Quentinól északra a tüztevékenység az esti órákban jelentékenyen feléledt. Állásaink előterében több ízben gyalogsági összeütközésekre került a sor.

A német trónörökös hadserege: A Champagneban a Somme-Souain országot két oldalán francia osztagok erős tűzhatás után erőszakos felderítésekre törtek előre. Tűzzel és közelharcban visszaüztük őket. Foglyok maradtak kezünkön. Verdun előtt a tüzerség harci tevékenysége alább hagyott.

19 ellenséges repülő lelőttünk, egyiküket Voos hadnagy, amivel 46-ik légi győzelmét aratta.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Keleti-tenger és a Duna között előcsapatunk több helyen harcban visszavertek orosz felderítő csapatokat. A rigai csatában ejtett

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Csütörtökön, 1917. évi szeptember 13-án két előadás: este fél 7 és 9 órakor, rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel:

A titkos irás..!

Detektiv-schlager 5 részben. Irta és rendezte: William Kahn. A főszerepben a világhírű mester-detektiv: Harri Piel.

I. A rejtélyes amerikai.

II. A titkos irás..!

III. Dr. Jefferson..!

IV. Új nyomon.

V. Az álarcos estély.

fogyók számát 8900-ban állapítottuk meg. A zsákmány 325 ágyu, ebből egyharmadrész néhez ágyu, több megterhelt rendes és keskeny-vágányu vonat, nagy árkászanyag, lőszer- és élelmiszerkészletek, számos gépkocsi és más csapat szállító jármű.

József főherceg vezérezredes harcivonala: A Pruth és a Moldova között több ízben élénk tüzérségi tevékenység és felderítő ütközetek. Az oroszok nem folytatták támadásaikat. Tirgu Oknától délnyugatra az ellenség ötször tört előre vonalaink ellen.

Macedon harcivonal:

Az Ochrida-tó délnyugati partján a helyzet lényegében nem változott. A monasztiri mendencében erősebb volt a tüzelés, mint az utóbbi napokban. *Ludendorff.*

MODERN MOZI
TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szeptember 13. és 14-én, rendes helyárral:

Nem volt! Nincs! Nem lesz!
Nagyobb szenzáció a mozivilágban mint

HYPOKRITES
(a meztelen igazság).
Mese az igazságból 4 felvonásban

Budapesten a Mozgóképtáthon csak október
hó 23-án játszva.

Előadások este fél 7 és 9 órakor.

Helyárral. Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely 70 f. II. hely 60 f. III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1-20 K. I. hely 1-10 K. II. hely 80 f. III. hely 50 f.

HIREK

— Az új vöröskereszt sorsjegyek aláírása hétfőn kezdődött és az első jegyzési napokon már úgy elárasztották országsszerte jegyzésekkel az aláírási helyeket, hogy a kibocsájtásra kerülő 1,200.000 darabot teljesen lejegyezték. A várható siker abban leli magyarázatát, hogy még nem kerültek piacra nálunk sorsjegyek, amelyeknek olyan kedvező feltételei lettek volna, mint ezeknek a Vöröskereszt-sorsjegyeknek. Szinte kétségtelen, hogy senki se fogja megkaphatni azt a kötvénymennyiséget, amelyet jegyzett és át akart venni.

— Tűz a cukorgyárban. Ma délelőtt 9 óra tájban a Délmagyarországi Cukoripar r.-t. helybeli gyártelepén tüzet jeleztek. A járhangokat félreverték, a városi tűzoltóság kivonult, de mire odaértek, már csak a végső oltási munkálatoknál segíthettek, mert akkorra a gyári tűzoltóság a tüzet nagyrészt már eloltotta.

A tüzet egy kazánból kipattant szikra okozta, amely az amugyis átmelegedett csőhálózat szigetelőjére esett, amitől a szigetelő tüzet fogott. Ettől meggyuladt a csővezetékét körülvevő faszervezet és a közelben levő trágyadomb és istálló egy része. A gyári tűzoltóság azonnal hozzálátott az oltáshoz és az időközben megérkezett városi tűzoltókkal együtt sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni, úgy hogy nagyobb kár nem történt.

— Értesítés. A folyó hó 16-án beálló izraelita nagynépeken az istentiszteletet dr. Nidermann Mór okleveles felavatott rabbi és Dzialowszki Mózes főként fogják ellátni, miről a hitközség tagjai értesítettek.

— Beírások a tanonciskolába. A nagybecskereki iparos- és kereskedő tanonciskolában a beírások már egész héten át folynak. Azonban, dacára annak, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter szigorúan elrendelte, hogy az oktatás a tanonciskolákban is a ren-

des időben kezdődjék, a tanoncok csak nagyon kevés számban jelentkeztek a beírásoknál. Ennek folytán a felügyelő-bizottság felhívja a kereskedőket és iparosokat, hogy tanoncaikat haladéktalanul irassák be. A beírások a színházépület emeletén lévő helyiségben mennek végbe d. u. 5 órától kezdve.

A torontálmezei jegyzőegylet közgyűlése.

A torontálmezei községi és körjegyzők egylete szeptember hó 26-án d. e. 10 órakor tartja az évi közgyűlést, amelyre a következő meghívót küldték szét: Meghívó. A torontálmezei községi és körjegyzők egylete által Nagybecskereken, az alispáni kisteremben 1917 szept. hó 26-án délután 2 órakor tartandó választmányi és a megye székházának közgyűlési termében 1917 szeptember hó 26-án délelőtt 10 órakor tartandó rendes közgyűlésére az egylet választmányát, tisztikarát és összes tagjait meghívjuk. Felkérjük az egyleti tagok hátralevő és folyó évi tagsági díjaiknak Orsó Gáspár egyleti pénztárnoknak Bégaszentgyörgyre leendő elküldésére. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés. 2. Az egylet 1916. évi számadásának felülvizsgálata. 3. 1918. évi költségvetés. 4. A stipendium-alap kamattörvényének kiutalása iránt választmányi intézkedés. 5. A nyugdíjalapszabály némely §-ának módosítása és kiegészítése. 6. Nagybecskereken felállítandó háborús emlékmű propagálása és gyűjtés. 7. A háborús éveknél a nyugdíj jogosultságra leendő kétszeres betudása. 8. A Budapesten tartandó országos központi egyesületi közgyűlésre küldött tagok választása. 9. Rigó István nyug. megyei főjegyző bucsulevele. 10. Tagdíjak felmérése. 11. Az egyleti rendes tagok részére napidíj és utiköltség a közgyűlések alkalmával. 12. Grandjeán Géza esztai jegyző indítványa a községi jegyzők közjogi helyzetének és a községek vitális érdekének biztosítására vonatkozólag. 13. Egyéb kellő időben beadott indítványok. Garabos, 1917 augusztus hó 31-én. Grandjeán Géza jegyző-egyl. főjegyző. Vihely Géza jegyző-egyleti inke.

— Hol jegyezhetők városunkban a vörös kereszt sorsjegyek. A most kibocsájtásra kerülő m. szent korona országainak vörös kereszt egylete sorsjegyek városunkban a következő pénztáraknál jegyezhetők: Torontáli takarékszövetkezet, Nagybecskereki Takarékpénztár, Közgazdasági bank, Nagybecskereki Népbank, Torontáli Agrárbank, Ipar és kereskedelmi bank, Szerb takarékpénztár.

— A vidéki Ujságírók ez évi nagygyűlése. A vidéki hírlapírók országos szövetsége Szávay Gyula elnöke alatt vasárnap, szept. 9-én tartotta az évi (22-ik) közgyűlést az ország vidéki sajtójának nagy érdeklődése mellett. A rendkívül élénk lefolyású gyűlésen különösen az igazgatóság szociális berendezkedésére vonatkozó (házvétel, fővárosi otthon, sajtószállás) előterjesztései és az ujságírók kari és fizetésrendezési ügyeire vonatkozó indítványok keltek nagy érdeklődést.

Az elnöki asztalfőn az elnök mellett jelen voltak: Barát Ármán tb. elnök, dr. Brájjer Lajos, Lenkei Lajos és Stauber József alelnökök, az igazgatóság csaknem teljes számban és a szövetség tagjai közül személyesen és meghatalmazás útján 152-en.

Az elnök megnyitja a Szövetség két elhunyt vezérének Tömörkény István és Gyóni Géza emlékének volt szentelve. Arcképeiket beutalta a gyűlés a Szövetség házában gyűléstermébe, hogy vegyék körül ott Kulinyi Zsigmondét s legyenek tanuságtévői későbbi jövőre, hogy milyen erkölcsű s milyen jellegzetes magyar talentumu férfiak voltak a vidéki sajtó közszellemének kiűntetett vezérei a mi korszakunkban.

A házvétel ügyében a közgyűlés mondhatni egyhangulag (7 ellenzó mellett) fogadta el az előterjesztést, a Szövetség hivatalát mindjárt be is helyezte a felbogarozott, cimerünkkel felékesített háromemeletes székházba (Rózsa-u. 47.) megnyitotta egyszersmind kezdetlegesen a vendégszobával a vidék fővárosi otthonát is. A ház és az otthon kezelési rendjére az igazgatóság szabályzatot dolgoz ki s már most is leszögezni kérte, hogy a székházba a szövetségnek sem vezetői, sem igazgatósági tagjai, tisztviselői nem bérelhetnek lakást, mert ebből szoktak származni az alaptalan vádaskodások és az alaposak is.

Sajtószállás mozgalma az első budapesti év alatt 50,000 koronával gyarapította a Szövetség vagyonát, a székházban létesítendő otthon által nyújtott gyűjtési jogcímű pedig 100,000 koronát vár a vezetőség, ha a vidék helytállólag támogatja. Maga az elnökség már 20,000 korona gyűjtési eredményt jelentett be. Sajtószállás megtelepítésénél nagy szívesseggel tesznek ajánlatot a legjobb tátrai és balatoni fűr-

dőtelepek, igen kedves és előzékeny ajánlat érkezett épen a gyűlés napján Máramaros egy csodaszép vidékéről, a hármasthatár mentéről Pap Simon ottani nagybirtokostól. A Szövetségnek ez a kezdeményezése már a biztos siker jegyében megyen a megvalósulás felé, mely ha most jövő évben nem fejeződik be, a Szövetségek a tőke kamataiból négy-négy 300-200-100 koronás fűrdoi segéllyel gyámolítja tagjait.

A dr. Brájjer-alapítvány (hősi halált halt fia emlékére vidéki ujságírók közgazdasági működése kitüntetésére) első évi kamataival Békéfi Dezső szombathelyi szerkesztőt jutalmazta a Szövetség.

A hadifogoly ujságírók kicserélése iránt előterjesztést tettünk, melynek támogatását a miniszterelnökség megígérte.

A Szövetség anyagi életfeltételeink biztosítására nézve, a tagdíjvetési mulasztások ellen-súlyozására az elnökség ez évre sikeres lépéseket tett.

A tagdíjhátralékokat (a tényleges katonai szolgálatot teljesítőkn kívül) az alapszabályok teljes szigorú alkalmazásával rendelte beszedezni a közgyűlés.

A kari és szociális érdekek kérdéseit Lippai Dezső és Sulik Kálmán aradi ujságírók fejtegették nagy figyelem mellett. Indítványukra a közgyűlés bizottságot küldött ki, mely előkészítő munkát végez abban az irányban, hogy az aktív hivatalos ujságírók bérminimuma miképp volna megoldható s a kari érdekek helyes kezelése bérharcit szervezet alapján miképp volna összhangba hozható a V. H. O. Sz. mai szervezetével, vagy pedig önálló szindikátus útján miképp volna kezelhető. E kérdésben Benedek Árpád (Budapest), Székely János és Hegedűs Nándor (Nagyvárad) és többen nagyhatású beszédeket mondtak. Balassa Ármán (Szeged) indítványára az elnökség a vidéki napilapok részére a képviselőházban külön karzatokon 18 állandó helyet biztosított, melyek a lapok kérelmére az általunk kijelölté- nek arcképére a Szövetség igazolási útján igénybevehető.

Roth Antal (Hódmező-Vásárhely) az élelmiszer-kezdemenyek, Fürth Jenő (Lugos), a munkásbiztosítás körébe való felvétel ügyében tett indítványait a közgyűlés elfogadta.

Fenyves Ferenc dr. titkári jelentése, valamint a zárszámadás és költségvetés megállapítása után a közgyűlés véget ért.

— A Hungária filmgyár bemutató előadásán színrekerült „Hypokrites” nagy filmatrakció-ról a filmujságok a következő jelentéssel adják le: „Hypokrites” vérbeli amerikai szenzáció, amely az amerikai filmek minden nagy eredményével dicsekedik. A szebbnél-szebb plein-air képeket látunk ezen a filmen, ragyogó nap-sütéses tájakat és ezekben játszódnak le a megkapó események. Egy hatalmas allegória ez a film, amely egy embernek az igazságot való küzdelmét vázolja. Brillians terméke az amerikai technikának és mind a négy felvonásban nemcsak a kifogástalan és művészi amerikai filmszínészek egy örökbecsű dokumentumát kapjuk, hanem a darab az elgondolásban is mélységesen finom és költői. A színeszkek egytől végig művészi produkcióknak és a rendezés mintaképe a film artisztikus beállításának. A közönség valóságilag faszínálva volt a nagyszabású film szépségeitől és elragadtatásának élénk jelét adta. E nagyszerű filmet, amelyet az ujságok annyira dicsőitettek, folyó hó 13-án és 14-én mutatja be a „Modern Mozi” naponta két előadásban, fél 7 és 9 órakor. Jegyek kaphatók.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és ayugdíjgyulete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beírások szintén ott eszközöltetnek.

— Katonaotthor Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

2 butorozott szoba

lehetőleg konyahasználattal
október 1re kerestetik.

Ajánlatok kéretnek a cs. és kir. hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz helyben.

Magyar-utca 2890. számú

ház eladó.

Farkasdon egy
szódagyár
szabad kézből azonnal eladó

Haviár Örzse tulajdonos.

Házmester

lehetőleg azonnali
belépésre kerestetik.

Cím a kiadóban.

A Kórház-utca 289. számú ház

mely áll 2 szoba, konyha, éléskamra,
egyéb mellékhelyiségekből, kerttel
azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház
épület.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Tell Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 1.

Divatáruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-utca.

Drogeria:

Melkuha Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészik R. Övegye, Hunyadi-utca.
Schwáb Albert Hunyadi-utca.

Fényképész:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-utca 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urídívatáruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király söröző.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátya, Otthon-söröző.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajsa-u.

Fuvarozást

(homok, téglá, fa, gabona-
neműeket stb.) jutányosan
vállal megbízható személy-
zettel

Kurländer Imre cég

Nagybecskerek.

Telefonszám 35.

Részvényaláírási felhívás!

„Gazdasági Részvénytársaság“ alapítási tervezete.

I.

A vállalat tárgya: Ingatlanok vétele és eladása és ugyanezek közvetítése, földbirtokok feldarabolása, bérletek átvétele és bérbeadások, ugyanezek közvetítése, élő és holt gazdasági felszerelések vétele, eladása és közvetítése.

II.

A részvénytársaság címe: „Gazdasági Részvénytársaság“.

Telepe: Nagybecskerek.

Tartama: Határozatlan.

III.

A részvénytársaság alaptőkéje 500.000 K-ban, azaz ötszázezer koronában állapítatik meg, mely alaptőke 1000, azaz egyezer darab 500 K, azaz ötszáz korona névértékű bemutatóra szóló részvényre van felosztva, melyre 30, azaz harminc százalék a részvényjegyzés alkalmával, a további 70, azaz hetven százalék befizetésének közelebbi időpontját az igazgatóság határozza meg.

IV.

A részvényjegyzés, illetve aláírás zárhatárideje 1917 szeptember 15. A részvényekre való befizetés a Közgazdasági Bank mint Részvénytársaságnál és a Nagybecskereki Takarékpénztárnál, Nagybecskereken teljesítendő.

V.

Az alapítók fenntartják magunknak azt a jogot, hogy az első igazgatóság összes tagjait 3 (három) év tartamára ők maguk nevezik ki.

Kelt Nagybecskereken, 1917. évi augusztus hó 23. napján.

Közgazdasági Bank mint Részvénytársaság.

Nagybecskereki Takarékpénztár.

Daun Aladár,
Engel Sándor,
Herczeg József,
Hübsch Bernát,
Dr. Kardos Samu,

Lózsa Zsigmond,
Nikolits Miklós,
Szabó Árpád,
Zsembery Pál.

Részvények jegyezhetők a Közgazdasági Bank mint Részvénytársaságnál és a Nagybecskereki Takarékpénztárnál, Nagybecskereken.